

بررسی نقش تاکتیک‌های عملیات روانی در کنترل اغتشاشات سال ۸۸ توسط تیپ آل محمد(ص) تهران

مجید شامانی^۱

چکیده

با نگاهی به پدیده ناآرامی‌های سال‌های اخیر (از سال ۷۸ به بعد) در کشور که از ماهیت اجتماعی به سیاسی تبدیل شده و وارد فضای امنیتی گردیده و رسالت و مأموریت سپاه و ورود آن به عنوان یک سازمان اطلاعاتی و امنیتی در زمان بحران و نمونه آن حوادث سال ۸۸ که کاملاً متفاوت از سال‌های قبل بود، نشان می‌دهد که باید با بررسی تجارب این سال‌ها شیوه تاکتیک‌های اثربخش و قابل قبول را شناخته و در مأموریت‌های یگانی مورد استفاده قرار داد. در این پژوهش به دنبال پاسخ به این سؤال هستیم که اقدامات عملیات روانی تا چه میزان در کنترل اغتشاشات سال ۸۸ توسط تیپ آل محمد(ص) مؤثر بوده است؟ این تحقیق که از نوع کاربردی و به روش پیمایشی صورت پذیرفته است. پس از بیان تعاریف و ادبیات تحقیق، پرسشنامه‌ای طراحی گردید و سؤالات با ضریب روایی کمتر از ۰/۷ حذف و در نهایت سی و هشت سؤال انتخاب شد ضریب پایایی کل پرسشنامه ۰/۹۷ به دست آمد جامعه آماری پژوهش ۶ گردان به استعداد ۸۰۰ نفر و حجم نمونه آماری ۲۰۱ نفر به روش نمونه‌برداری تصادفی خوشه‌ای با استفاده از فرمول کوکران محاسبه شد و پرسشنامه بین نمونه توزیع و پس از جمع‌آوری توسط نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۱ تجزیه و تحلیل گردید.

نتیجه حاصل نشان داد که تأثیر اقدامات عملیات روانی در کنترل اغتشاش توسط یگان مربوطه مثبت ارزیابی شده، محاسبات نشان می‌دهد که مقدار درصدی این تأثیر حدود ۵۵ درصد بوده است.

واژگان کلیدی

تاکتیک، عملیات روانی، کنترل اغتشاش

چنانچه ناآرامی در درون جامعه رخ دهد به طوری که امنیت عمومی و منافع ملی جامعه در معرض خطر قرار گیرد نیروی انتظامی و سپاه با مجموعه‌ای از اقدامات پیشگیرانه و مقابله‌ای شامل عملیات اطلاعاتی و کنترل جمعیت و منابع و عملیات روانی و انتظامی در ۳ مرحله قبل (پیشگیری)، حین (مقابله) و بعد از بحران (ترمیم و بازسازی) وارد عمل خواهند شد (شعبانی، ۱۳۸۵: ۷۶).

حال در صورت عدم پاسخگویی روش‌های پیشگیرانه در کنترل بحران‌ها و در نتیجه گسترش آن‌ها و در وضعیت قرمز (امنیتی) در سطح یک استان و یا شهرستان که مسئولیت اعلام و تشخیص این وضعیت با شورای تأمین استان با ریاست استاندار است سپاه وارد عمل می‌شود و در تهران نیز به تشخیص رئیس شورای عالی امنیت کشور و ابلاغ فرماندهی کل قوا مسئولیت مستقیم مقابله در این مرحله به قرارگاه ثارالله سپاه محول خواهد شد. در این صورت نیروی انتظامی و سایر نیروهای حاضر در صحنه در کنترل عملیاتی قرارگاه ثارالله در خواهند آمد.

از این رو محقق در این پژوهش با مطالعه یکی از تیپ‌های عمل‌کننده مقابله با اغتشاشات در تهران تاکتیک‌های اتخاذ شده در این ناآرامی‌ها را برشمرده و به بررسی و تجزیه و تحلیل یکی از تاکتیک‌های بکار رفته در سال ۸۸ پرداخته است.

با توجه به تهدیدات و تلاش‌های دشمنان داخلی و خارجی در ایجاد ناامنی و بی‌ثباتی در کشور که هر روز از شکل جدیدی برخوردار است و از طرفی احتمال وقوع شرایط بحرانی و حوادثی همچون فتنه سال ۸۸ و وقایع پس‌از آن در شهرهای بزرگی همچون تهران باهدف ایجاد آشوب و اغتشاش در زمینه‌های مختلف سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و مذهبی در آینده وجود دارد، بنابراین سپاه به‌عنوان یگان اطلاعاتی و امنیتی برای کنترل و مقابله با ناآرامی‌ها بایستی ضمن رصد فعالیت‌های حریف در داخل و خارج کشور از کارآمدی و به‌روز بودن بالایی برخوردار باشد و به‌طور دائم در مقابل توطئه‌های دشمنان انقلاب آماده باشد که با برنامه‌ریزی منسجم و همه‌جانبه می‌توان به آن دست یافت؛

این جمله مقام معظم رهبری که می‌فرمایند حتی یک اشتباه هم برای سپاه زیاد

است به‌ضرورت ثبت و ضبط تجربه‌های به‌دست‌آمده سال‌های گذشته و ارائه الگویی برای بهره‌برداری آینده تأکید دارد از جمله این تجربیات بررسی تاکتیک‌های عملیات روانی مقابله با اغتشاشات سال ۸۸ در جریان انتخابات دهم ریاست جمهوری است که ما در این تحقیق به آن پرداخته‌ایم؛ بنابراین اهمیت و ضرورت موضوع را می‌توان با تأکید بر محورهای زیر به‌طور خلاصه‌وار طرح نمود:

۱. فرمایشات فرمانده کل قوا بروید خود را برای فتنه پیچیده‌تر و عمیق‌تر آماده کنید؛
 ۲. دغدغه‌های مقام معظم رهبری در خصوص اهتمام به جنگ نرم دشمن و اهداف براندازانه دشمنان در این راستا؛
 ۳. ثبت و ضبط تجربه‌های به‌دست‌آمده در مقابله با ناآرامی‌های ۸۸؛
 ۴. ارائه الگو و راهنما برای بهره‌برداری از آن در حوادث احتمالی آتی؛
 ۵. ناآرامی‌های پس از انتخابات ریاست جمهوری ۱۳۸۸ و نقش و تأثیر آن بر امنیت کشور؛
 ۶. امکان تکرار حوادث پس از انتخابات ۱۳۸۸؛
 ۷. شناسایی نقاط قوت در جهت تکمیل آن‌ها و نقاط ضعف جهت رفع آن‌ها و جلوگیری از تکرار اشتباهات گذشته.
 ۸. آشنایی، ثبت و ضبط تجربه‌های به‌دست‌آمده و تاکتیک‌های عملیات روانی مقابله با اغتشاشات؛
 ۹. شناسایی نقاط قوت و ضعف تاکتیک‌ها و شیوه‌ها و بررسی علل آن‌ها. از جمله فعالیت‌های پژوهشی که در این زمینه صورت گرفته می‌توان به بررسی عوامل مؤثر بر عملکرد نیروی انتظامی در مقابله با ناآرامی‌های شهر تهران در سال ۱۳۸۲ پرداخت.
- این پژوهش که توسط آقای علی افشار باراهنمایی آقای محمد بیگلری و مشاوره آقای محمد قصری و علیرضا جزینی در زمستان ۸۴ انجام‌شده به دنبال شناخت عوامل مؤثر (یگان‌های ضد اغتشاش) در عملیات مقابله با ناآرامی‌های خرداد ۸۲ در شهر تهران بوده است که از بین فرماندهان جزء تا ارشد یگان‌های ضد اغتشاش که در عملیات حضور فعال و مؤثر داشته‌اند و با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی، نمونه‌ای به حجم ۱۲۰ نفر انتخاب گردید.

یافته‌های حاصل از تجزیه و تحلیل‌ها نشان داده که اغلب فرماندهان یگان‌های شرکت‌کننده در عملیات معتقدند که اعمال مدیریت و فرماندهی صحیح در صحنه، اجرای آموزش‌های مناسب کمی و کیفی برای کارکنان واحدهای پلیس ضد اغتشاش و وجود سلاح و تجهیزات مناسب و کافی تحت اختیار نیروهای ضد اغتشاش از عوامل مؤثر در موفقیت یگان‌های پلیس ضد اغتشاش در مقابله با ناآرامی‌های مذکور بوده است. همچنین در ادامه ایجاد واحد عملیات روانی در سازمان یگان‌های ویژه پاسداران را پیشنهاد نموده‌اند.

در تحقیق دیگری تحت عنوان بررسی روش‌های کنترل کنش‌های جمعی اعتراض‌آمیز که توسط آقای علیرضا محمودی دانشجوی دوره کارشناسی ارشد دافوس ناجا به منظور سنجش میزان تأثیر فنون مختلف عملیات روانی در کنترل و مهار کنش‌های اعتراض‌آمیز شهری صورت پذیرفته است. یافته‌های حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان دادند که اغلب افسران ناجا بر این باورند که اولاً با استفاده از فنون عملیات روانی بهتر می‌توان به مهار کنش‌های جمعی اعتراض‌آمیز پرداخت. ثانیاً از نظر پاسخ‌دهندگان هزینه استفاده از فنون و روش‌های مختلف عملیات روانی در مهار کنش‌های اعتراض‌آمیز کمتر از سایر روش‌ها می‌باشد و در نهایت محقق با ارائه پیشنهادهایی به مسئولین ناجا، ارائه آموزش‌های لازم و مربوط در خصوص مهار کنش‌های جمعی و استفاده از فرماندهان کارآمد و باتجربه و با تحصیلات را برای اعتراضات مختلف شهری مورد تأکید قرارداد است.

محقق آقای کرم اختیاری در تحقیقی که باهدف شناخت نقش یگان‌های ویژه پاسداران ناجا در مدیریت بحران‌های شهری با رویکرد مقابله‌ای در فتنه سال ۱۳۸۸ در تهران انجام‌شده با انتخاب نمونه‌ای با حجم ۹۷ نفر از بین جامعه آماری متشکل از فرماندهان تیپ، گردان، گروهان و معاونت‌های یگان ویژه پاسداران ناجا و رؤسای کلانتری‌های جمعی سر کلانتری سوم فاتب و معاونین و مدیران کل و رؤسای پلیس‌های اطلاعات و امنیت عمومی و پیشگیری و معاون عملیات ناجا به این نتیجه دست‌یافته‌اند که از عملیات‌های مورد مطالعه عملیات انتظامی در اولویت اول و به ترتیب عملیات اطلاعاتی، عملیات روانی و عملیات تعاملی درون‌سازمانی در اولویت‌های بعدی

نقش یگوپ ناجا در مدیریت بحران‌های شهری فتنه سال ۱۳۸۸ تهران بوده‌اند؛ و تشکیل واحد عملیات روانی و حضور واحد پشتیبانی و پزشکی در نزدیکی صحنه به نیروها و نقش حضور فرمانده در میان نیروهای حاضر در صحنه را بسیار مؤثر دانسته‌اند. بنابراین نقش سپاه و یگان‌های امنیتی از جمله تیپ امنیتی آل محمد(ص) تهران جهت کنترل اغتشاشات داخلی شهر تهران اهمیت پرداختن به این موضوع را می‌رساند.

سؤال تحقیق

۱. تاکتیک عملیات روانی تا چه میزان در کنترل اغتشاش توسط تیپ امنیتی آل محمد(ص) در سال ۸۸ اثربخش بوده است؟

تعاریف مفاهیم تحقیق

۱. تاکتیک

در لغت به معنای رزم‌آزمایی، رزم‌آرایی، صف‌آرایی، تعبیه سپاه، تدبیر جنگ، فن حرکت دادن سربازان و بکار انداختن نیروهای نظامی در جنگ، ماهر در فنون جنگی (عمید، ۱۳۷۴: ۵۲۸).

تاکتیک در اصطلاح: عبارت است از هنر جابجا کردن افراد در میدان جنگ و یا هنر چگونه جنگیدن را گویند.

۲. عملیات روانی

کلیه اقدامات طرح‌ریزی شده به منظور تأثیرگذاری بر افکار، اعتقادات، تمایلات، رفتار و طرز تلقی گروه‌های دوست، دشمن، بی‌طرف و خودی در جهت دستیابی به اهداف مجری را عملیات روانی گویند.

در تعریفی دیگر استفاده دقیق و طراحی شده از تاکتیک‌ها، تبلیغات و دیگر اعمالی است که منظور اصلی آن تأثیرگذاری بر عقاید، احساسات، تمایلات و رفتار دشمن، گروه بی‌طرف و یا گروه‌های دوست است به نحوی که برای برآوردن مقاصد و اهداف ملی پشتیبان باشد.

۳. کنترل اغتشاشات

به کارگیری مجموعه‌ای از ابزارها، وسایل، شیوه‌ها و تدابیر در راستای تقلیل و نهایتاً از بین بردن اغتشاشات.

چگونگی مدیریت و کنترل مناسب با در نظر گرفتن شئون اسلامی و انسانی در مقابل نارضایتی و آشوبگری اغتشاشگران و معترضان که این اقدامات مخالف منافع ملی و ارزشی بوده را کنترل اغتشاشات گویند.

برخی ابعاد و زوایای جنگ روانی آمریکا و غرب علیه ایران در جریان انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۸۸

الف) سناریوی غرب پیش از انتخابات

- ✓ القای ناسالم بودن انتخابات و تبلیغ عدم مشارکت مردم در انتخابات؛
- ✓ افزایش انتظارات و مطالبات عمومی و القاء ناکارآمدی نظام جمهوری اسلامی.

ب) سناریوی غرب پس از انتخابات

- ✓ تشکیک در سلامت انتخابات و القاء تقلب در آن؛
- ✓ بروز شکاف در نظام جمهوری اسلامی و تحریک مردم به‌خصوص حامیان نامزدهای بازنده؛
- ✓ رعایت نشدن قواعد بازی دموکراسی در ایران و رعایت نشدن حقوق بشر در ایران (کرمی، ۱۳۸۸: ۴۹).
- ✓ تاکتیک‌های مختلف امپریالیسم خبری و صهیونیسم خبری علیه جمهوری اسلامی ایران در سطح بین‌المللی

بحث از امپریالیسم خبری، اعلامیه‌های اطلاعاتی، کارتل‌های رسانه‌ای و یا استعمار فرهنگی به‌ویژه در پرتو انقلاب اطلاعاتی، رواج گسترده‌ای پیدا کرده است.

- ✓ خطر بروز یک جنگ جهانی فرهنگی - اطلاعاتی
- ✓ پیش‌بینی «مارشال مک لوهان»

✓ جنگ روانی، جنگ اقتصادی و مقابله با پیشرفت و اقتدار علمی، سه محور اصلی برنامه‌های استکبار جهانی علیه ملت ایران است.

✓ بزرگ نمودن مشکلات، گسترده جلوه دادن نارضایتی‌ها، القای ایده ناممکن بودن یا بی‌ارزش بودن اهداف و سیاه‌نمایی عملکرد دولت محمود احمدی‌نژاد و صدها هدف روانی دیگر، محورهای تبلیغاتی عملیات روانی رسانه‌های استکباری را تشکیل می‌دهد.

✓ سیاه‌نمایی عملکرد دولت نهم، شبهه افکنی، بایکوت خبری به‌ویژه در رابطه با دستاوردهای دولت، بهره‌گیری از ادبیات طنز و شوخی، ایجاد شک و تردید، آمار سازی، اعتبار زدایی و ترور شخصیت از تکنیک‌هایی هستند که این رسانه در قالب ظرافت‌های خبری و نرم‌خبر و حتی سخت‌خبر بکار بردند.

محورها و اقدامات عمده عملیات روانی دشمن علیه جمهوری اسلامی عبارت‌اند از:

✓ ارائه چهره مخوف از اسلام و جمهوری اسلامی در نزد افکار عمومی جهان بخصوص غرب

✓ ترسیم ایران به‌عنوان محور شرارت در منطقه و جهان

✓ ناکارآمدی دین در اداره جامعه و چالش مشروعیت جمهوری اسلامی

✓ ارائه تصویر آرمانی از ارزش‌های آمریکایی و لیبرال دموکراسی آمریکا

✓ تلقین به بروز اجماع جهانی علیه ایران

✓ پنهان‌کاری و بی‌کفایتی مسئولان کشور

✓ وجود گروه‌های فشار در ایران و مردمی نبودن حکومت اسلامی در ایران

✓ تقویت روحیه گروه‌های اپوزیسیون و ایجاد نگرش منفی در مردم نسبت به نظام

✓ تضعیف ارزش‌ها و هنجارهای دینی و القای یأس و ناامیدی در مردم

✓ تهییج اقوام و اقلیت‌ها علیه نظام و ترغیب مردم به انجام کنش‌های اعتراض‌آمیز

✓ تشدید اختلاف گروه‌های درون نظام و ترغیب مردم به عدم مشارکت سیاسی

✓ ایجاد نگرش منفی در مردم نسبت به روحانیت

✓ وجود جنگ قدرت بین مسئولان نظام

✓ سرکوب آزادی‌خواهان توسط حکومت و محدود ساختن مطبوعات

- ✓ نارسایی قانون اساسی ایران و خشونت‌طلبی نظام اسلامی
- ✓ وجود سرویس‌های مختلف اطلاعاتی
- ✓ برگزاری انتخابات غیر دموکراتیک در ایران و مداخله در امور کشورهای دیگر
- ✓ ایران عامل تشنج در خاورمیانه (آگاه‌سازی حفاظت اطلاعات قرارگاه ثارالله تهران، ۱۳۸۹: ۹۶).

شیوه‌ها و تکنیک‌های اصلی عملیات روانی معترضان در زمان فتنه سال ۸۸

آموزش روش نافرمانی مدنی به مخاطبان خود در راستای تضعیف قابلیت اجرای قانون جامعه به‌وسیله:

۱. کنار گذاشتن حجاب
۲. خروج سرمایه‌ها و پس‌اندازها از بانک‌ها و کم‌کاری در ادارات
۳. اعتصاب غذا و اعتصابات عمومی
۴. صدور ۱۷ بیانیه مبنی بر ادعای وقوع تقلب در انتخابات و درخواست ابطال انتخابات و دفاع از اغتشاش‌گران و تحریک آن‌ها و زیر سؤال بردن اقدامات نیروهای نظامی و امنیتی و مشروعیت دولت و نظام
۵. صدور چندین بیانیه توسط گروهی مبنی بر ادعای وقوع تقلب در انتخابات
۶. صدور چند بیانیه توسط خاتمی درباره دعوت مردم در راهپیمایی ۲۵ خرداد و خدشه‌دار شدن اعتماد عمومی در جریان انتخابات ریاست‌جمهوری، غیرمنطقی دانستن رجوع نامزدهای معترض به نتایج انتخابات به شورای نگهبانی و پیشنهاد رفراندوم جهت برون‌رفت از شرایط التهابی جامعه
۷. انتشار چندین نامه توهین‌آمیز و تحریک‌آمیز از طرف موسوی خطاب به شورای نگهبان و شورای عالی امنیت ملی
۸. صدور بیانیه‌های تحریک‌آمیز از طرف سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی
۹. بیانیه ۲۴ خرداد ۸۸: نامیدن انتخابات به «انتخاباتی با مشارکت حداکثری و تخلفات حداکثری» و تشبیه آن به «کودتای نرم علیه مردم‌سالاری و اراده و خواست ملت»، بیانیه ۳۱ خرداد ۸۸: اعلام عدم صحت و سلامت انتخابات و فاقد وجهت قانونی دانستن دولت برآمده از آن.

۱۰. بیانیه ۷ تیر ۸۸: نقطه اوج تقابل نیروهای سیاسی و اجتماعی مدافع جمهوریت نظام با اقتدارگرایان خواهان استحاله جمهوری اسلامی به حکومت مطلقه فردی، در انتخابات دهم شکل گرفت.

۱۱. بیانیه ۸ تیر ۸۸: توهین به شورای نگهبان، بیانیه ۹ تیر ۸۸: ابراز نگرانی از وضعیت دستگیرشدگان، بیانیه ۱۸ مرداد: اعتراض به دومین جلسه دادگاه متهمین، بیانیه ۲۹ شهریور ۸۸: اعتراض به دستگیری متهمین.

۱۲. صدور بیانیه‌های تحریک‌آمیز از طرف جبهه مشارکت مبنی بر ادعای انحراف از شعارهای انقلاب (۵ مرداد ۸۸) و اعتراض نسبت به نوع واکنش نظام در برابر معترضین.

۱۳. دادن شعارهایی چون: یک یا حسین تا میرحسین، نه شرقی، نه غربی، جمهوری ایرانی، نه غزه، نه لبنان، جانم فدای ایران، مرگ بر اصل ولایت‌فقیه، مرگ بر جمهوری اسلامی
۱۴. استفاده از نوارهای سبزرنگ در تجمعات و تبلیغات، حمل پرچم‌های سبزرنگ در تجمع‌ها و اغتشاشات پس از انتخابات دهم ریاست‌جمهوری

۱۵. انتشار کاریکاتورهای هتاکانه متعدد علیه نظام، مقام معظم رهبری، ریاست‌جمهوری و...

۱۶. حمل پلاکاردهای توهین به ریاست‌جمهور جمهوری با عباراتی همچون (دروغ ممنوع) دروغ‌گو، رمال، کف‌بین و ... در لشکرکشی‌های خیابانی پیش و پس از انتخابات دهم ریاست

۱۷. حمل پلاکاردهایی با عنوان «ما خس و خاشاکیم»، «رای من کجاست»، «ما بی‌شماریم» و ... در تجمع‌های پس از انتخابات دهم ریاست‌جمهوری

۱۸. آموزش شیوه‌های عملیاتی مبارزه بدون خشونت پیش از انتخابات و نحوه اغتشاش و آشوب در حوادث پس از انتخابات در سایت‌های متعدد وابسته به فتنه‌گران من جمله گذار، بی‌شمار، ارتش سبز، گرین سورس و...

۱۹. حمایت ده‌ها روزنامه و مجله از مهندس موسوی و ایراد اتهامات به دولت و رئیس‌جمهور

۲۰. دیوارنویسی در سطح شهر با اسپری و با خطوط رپ

۲۱. برگزاری جلسه‌های متعدد توسط اصلاح‌طلبان پیش از انتخابات دهم

ریاست‌جمهوری درباره نحوه مدیریت آشوب‌ها

۲۲. دعوت از کارگران برای شرکت در اعتصابات و تظاهرات در آستانه روز کارگر و دست کشیدن و خودداری از کار در برخی کارخانه‌ها و ادارات همراه با اعلام هدف‌ها و خواسته‌های خاص (عدم استقبال مردم از این دعوت؛ دستگیری عوامل برنامه‌ریز این اعتصاب در خانه تیمی «۱۱ اردیبهشت ۸۸»)

۲۳. استفاده از رنگ سبز و عباراتی مانند موج سبز، جنبش سبز، انقلاب سبز و... و لباس‌ها و مچ‌بندهای سبز توسط طرفداران موسوی و نیز استفاده از رنگ زرد توسط هواداران کروبی (در سفرهای انتخاباتی)

۲۴. تخریب اموال شخصی و عمومی در اغتشاش‌های روزهای ۲۵، ۲۶، ۳۰ خردادماه

۲۵. استفاده از عکس مصدق، محمد خاتمی و موسوی و...

۲۶. استفاده از نام‌های جدید موج سبز، راه سبز امید، دولت تغییر و ...

۲۷. برگزاری تجمع‌های اعتراضی ۲۶، ۲۷، ۳۰ خرداد، روز قدس، ۱۳ آبان و روز

عاشورا به دعوت سران فتنه

۲۸. ایجاد راه‌بندان در روزهای اغتشاشات در سطح شهر تهران خصوصاً در خیابان

ولیعصر حدفاصل ونک تا چهارراه پارکوی

۲۹. سوگواری برای شهدای خیالی راه آزادی در پنج‌شنبه پس از انتخابات

ریاست جمهوری دهم

۳۰. تجمع در بهشت‌زهرا بر سر مزار جان‌باختگان حوادث پس از انتخابات و ادعای

خون‌خواهی آن‌ها

۳۱. برگزاری اجتماعات قبل از انتخابات دهم ریاست جمهوری در ورزشگاه آزادی و

تجمع‌های متعدد پس از انتخابات در روزهای ۲۵، ۲۶، ۳۰ خرداد و...

۳۲. اقدام به برگزاری تظاهرات‌های آشوبگرانه و اعتراض‌آمیز به نتایج انتخابات دهم

ریاست جمهوری

۳۳. استفاده از دست بند، مچ‌بند، سربند و نقاب سبز برای افراد و سگ‌ها و

گربه‌هایشان و روبان سبز برای خودروها

۳۴. تجمع غیرقانونی حامیان موسوی در میدان انقلاب، آزادی، فردوسی و امام

خمینی(ره) پس از انتخابات

۳۵. توهین به مقامات عالی‌رتبه نظام، اهانت به‌عکس امام خمینی (ره) در تجمع روز

۱۶ آذر ۸۸

۳۶. بلوا و تلاش جهت به تعطیلی کشاندن دانشگاه‌ها در ایام امتحانات و لغو امتحانات

۳۷. تلاش ناموفق برای به تعطیلی کشاندن بازار بزرگ تهران پس از انتخابات

ریاست‌جمهوری

۳۸. درخواست از مردم جهت بالا بردن ناگهانی میزان مصرف برق در ساعاتی

مشخص که منجر به اختلال در برق‌رسانی می‌شد. (۳۰ تیر ۸۸)

۳۹. انتشار بیانیه متوالی موسوی، کروبی، خاتمی، مجمع روحانیون مبارز، سازمان مجاهدین

انقلاب و جبهه مشارکت و دعوت از حامیان برای زنده نگه‌داشتن موج سبز تا ابطال انتخابات

۴۰. برگزاری شورش و اغتشاشات خیابانی پس از تأکید مقام معظم رهبری در نماز

جمعه پس از انتخابات مبنی بر پرهیز از لشکرکشی خیابانی

۴۱. چسباندن دهان و بستن دست در تظاهرات ۲۵ خرداد ۸۸ حامیان میرحسین موسوی

۴۲. ... اکبر گفتن‌های شبانه در اعتراض به نتایج انتخابات دهم ریاست‌جمهوری

۴۳. فعالیت صدها سایت و وبلاگ سیاسی علیه نظام و ارکان آن از یک سال پیش از

انتخابات ریاست‌جمهوری تا پس از انتخابات.

۴۴. استفاده گسترده از اینترنت و شبکه‌های اجتماعی برای اطلاع‌رسانی‌ها پس از

قطع سیستم پیامک در روز انتخابات دهم ریاست‌جمهوری و پس‌از آن

۴۵. تبدیل قیمت روزنامه اعتماد ملی از ۵۰ تومان به ۵۰۰ تومان و کاهش تیراژ

به‌منظور نایاب شدن و متهم کردن دولت به قطع یارانه کاغذ

۴۶. راه‌اندازی سایت‌های مختلف برای معرفی نیروهای بسیجی و امنیتی و ارائه

عکس، اسم و آدرس آن‌ها

۴۷. راه‌اندازی کمیته صیانت از آرا به نشانه عدم اعتماد به وزارت کشور و نظارت

شورای نگهبان

۴۸. ایجاد دوقطبی دولت دروغ - دولت صداقت

۴۹. ساماندهی هواداران با کارکرد دوگانه: سازمان رأی - سازمان آشوب

۵۰. زیر سؤال بردن دائم سلامت انتخابات

۵۱. کارناوال خیابانی، امنیتی کردن فضای کشور
۵۲. اعلام قطعی پیروزی قبل از انتخابات
۵۳. زیر سؤال بردن اصل نظام با متهم کردن کل نظام به تقلب
۵۴. لشکرکشی خیابانی با اهداف جدید ایجاد بدنه اجتماعی برای آشوب، آشوب برای امتیاز گرفتن از حاکمیت، درخواست ابطال انتخابات
۵۵. ارتباط‌گیری سریع با طرف‌های خارجی جهت حمایت رسانه‌ای، فعال شدن سفارتخانه‌ها، کمک به فرآیند نمادسازی، اعزام نیرو
۵۶. نقش رسانه‌های مخملی در رویدادهای پس از انتخابات شامل: تلاش برای تضعیف وحدت ملی و تلاش برای مشروعیت زدایی و اعتبار زدایی از نظام، نشر اکاذیب و شایعات، تحریک برای اقدام علیه امنیت ملی، ساختار بندی هسته‌های اعتراضی، فرهنگ‌سازی و جهت‌دهی به افکار عمومی
۵۷. تدوین راهبرد مبارزاتی و تعیین تاکتیک‌های تداوم مبارزات
۵۸. القای تقلب و بهره‌گیری از جنبش سخنرانی، استفاده از شعارها، کاریکاتورها و نمادها، بهره‌گیری از پرچم‌ها، پوسترها و ارتباطات بصری، زمین نویسی و دیوارنویسی، حمل اشیاء نمادین
۵۹. نمایش تصاویر اشخاص و شخصیت‌ها، راهپیمایی خودرویی، پخش دستبندها و دیگر نمادهای سبز بین شهروندان، تبلیغات گسترده برای تغییر فضای شهر، بستن نوار سبز به آنتن‌ها و برف‌پاک‌کن‌های ماشین‌ها، استفاده از رنگ سبز در فیس‌بوک و سایر شبکه‌های اجتماعی
۶۰. حمل اشیاء، نوارها و ایجاد صداهای نمادین، درآوردن لباس و لخت شدن به نشانه اعتراض، نمایش تصاویر افراد و شخصیت‌ها، استفاده از کاریکاتورهای نقاشی شده، تمسخر و اهانت به شخصیت‌ها، آواز خوانی (سرودخوانی)، انجام مراسم سوگواری سیاسی، اجتماعات اعتراضی یا حمایتی
۶۱. آموزش‌های درون‌گروهی (به‌منظور افزایش آگاهی‌های سیاسی اجتماعی)
۶۲. اعتصاب‌های دانشجویی، تحصن در برخی دانشگاه‌ها
۶۳. تهیه فهرست سیاه بازرگانان

۶۴. شایعه کرده بودند که چون مسئولان نظام و رهبری مشکلات و آتویی در دست فتنه‌گران دارند، مقامات کشور می‌ترسند آن‌ها را دستگیر کنند، این امر موجب تزلزل روحیه نیروهای عمل‌کننده شده بود که اگر مسئولان مشکل دارند و دستشان در دست فتنه‌گران است پس ما برای کی می‌جنگیم؛ و همچنین نفوذ نیروهای دشمن در بدنه نیروهای خودی و کسب اطلاعات و بهره‌برداری از آن در راستای منافع خود

۶۵. لیدرهای آن‌ها ابتدا در صفوف اول می‌آمدند جمعیت را همراه خود می‌آوردند بعد از مدتی غیب می‌شدند، فلذا دستگیری‌ها اغلب از نیروهای تأثیرگذار دسته سوم و چهارم بود.

استفاده از فضای مجازی برای فراخوان نیروهای خود

۱. بهره‌گیری از موقعیت‌های اباحه‌گری، رقص، موسیقی‌های هیجان‌انگیز و شهوت‌انگیز
۲. استفاده از چهره‌های هنرمندان بنام (شجریان) بازیگران مشهور و ... با دستبندهای سبز و به میدان آوردن بخشی از چهره‌های فرهیخته
۳. بسترسازی برای اختلاط پسر و دختر با انجام رفتارهای غیرشرعی و مبتذل به‌منظور جذب نیرو
۴. بهره‌گیری از ترانه‌های سیاسی و خواندن دسته‌جمعی سرود یار دبستانی من و دست در دست هم قرار دادن پسرها و دخترها
۵. رعایت ادب در رفتار و گفتار هنگام مواجه شدن با نیروها و همچنین پوشش بسیار مناسب و مرتب و تمیز ظاهری به‌منظور تأثیرگذاری بر افکار عمومی که این بخش دارای پایگاه اجتماعی انسان‌های مؤدب و کلاس بالا است.

۶. استفاده از روحانی سید، خوش‌تیپ، خوش‌هیکل با مچ‌بند سبز یا حسین
۷. استفاده از پیرزن‌ها و پیرمردهای با ظاهری زیبا و آراسته با اطلاعات بالای دینی - قرآنی در صفوف اول به‌منظور بحث‌و‌جدل با نیروهای حزب‌اللهی، استفاده از زن‌های چادری به‌منظور جا انداختن این مطلب که این حرکت دارای پایگاه اجتماعی در طبقات مختلف جامعه است و نیز برای فرار دادن فرد دستگیر شده فتنه‌گر از صحنه که بسیجی‌ها نمی‌توانستند با زن بخصوص چادری درگیر شوند.

۸. مصادره به مطلوب کردن شعار «بسیجی واقعی همت بود و باکری» «برادر بسیجی خودت را فروش» «نترسید نلر زید ما همه باهم هستیم»
 ۹. آتش زدن عکس مقامات عالی کشور و قصاب خطا کردن مقام عالی کشور، دادن شعار «دیکتاتور، دیکتاتور این آخرین پیام است جنبش سبز ایران آماده قیام است»، حمله به نیروهای ناجا و بسیج و آتش زدن امکانات آن‌ها به منظور تضعیف روحیه نیروها، هو کردن نیروهای عمل‌کننده و بسیجیان
 ۱۰. ایجاد سروصدا و بوق زدن و روشن کردن چراغ ماشین‌ها برای اعلام انزجار و اعتراض و همراه شدن با افراد حاضر در صحنه
 ۱۱. دادن شعار هماهنگ در ساعت مشخصی از شب به صورت هر شب
- جین شارپ رئیس مؤسسه آلبرت انیشتین در بوستون آمریکا و مؤلف کتابچه مقاومت بدون خشونت است که به یکی از پرفروش‌ترین کتاب‌ها در میان دمکرات‌های این منطقه پسا کمونیستی تبدیل شد. وی آشکارا مخالف هر نوع مذاکره با نظام حاکم بوده و خواستار مقاومتی قدرتمند و منظم و مسلح به تکنیک‌های اعتراض بدون خشونت و یک برنامه استراتژیک بلندمدت است.

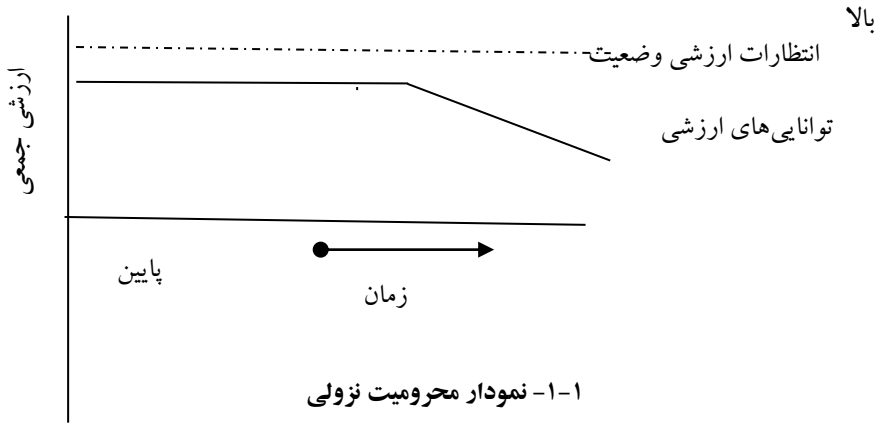
نظریه‌های روان‌شناختی درباره ناآرامی‌های اجتماعی

۱. تد رابرت گر (تئوری محرومیت نسبی)
- گر (۱۹۷۰ م) جامع‌ترین تلاش را در میان نظریه‌های روان‌شناختی با مطرح کردن تئوری محرومیت نسبی برای تبیین خشونت داخلی که فراتر از ناآرامی‌های اجتماعی است به منصف ظهور رسانده است.
- متغیر اصلی وابسته در نظریه او خشونت سیاسی است که می‌تواند به شکل جنبش‌های سیاسی - اجتماعی باشد و یا نباشد فرض گر (۱۹۶۸ م) مبتنی بر این موضوع است که پیش‌شرط کشمکش‌های داخلی خشونت‌آمیز، محرومیت نسبی است. انسان‌ها تمایل دارند که در درازمدت انتظارات ارزشی خود را مطابق توانایی‌های ارزشی بسازند؛ و در این زمینه سعی در ایجاد تعادل در جامعه دارند ولی در صورتی که ثبات جامعه به هم بخورد از سه الگوی متمایز زیر جهت مشخص کردن عدم تعادل به‌عنوان

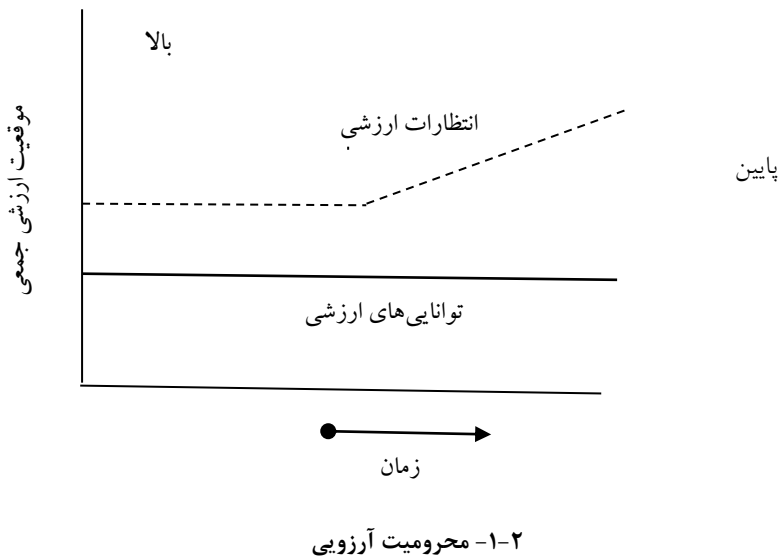

عناصر علی و زمینه‌ساز خشونت سیاسی استفاده می‌شود.

۱-۱. محرومیت نزولی: که در آن انتظارات ارزشی یک گروه نسبتاً ثابت مانده اما این تصور وجود دارد که توانایی‌های ارزشی رو به کاهش است.

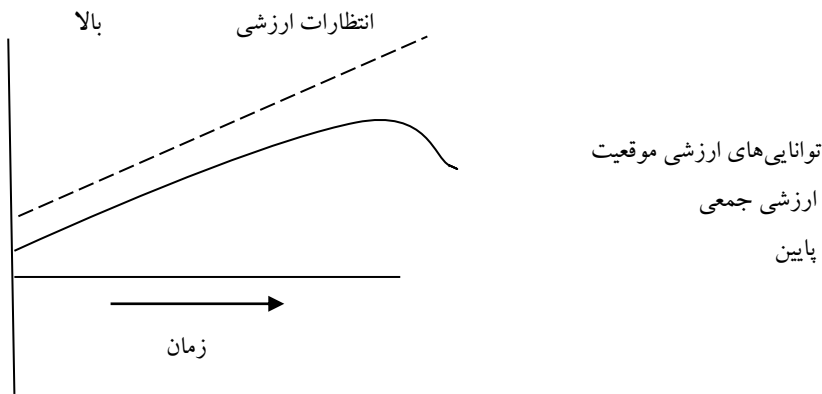
۱-۲. محرومیت آرزویی: ناشی از بلندپروازی که در آن توانایی نسبتاً ایستا باقی می‌ماند. ولی انتظارات افزایش یافته و شدیدتر می‌شوند.

۱-۳. محرومیت پیش‌رونده

که همراه با افزایش شدت انتظارات به‌طور هم‌زمان کاهش شدید توانایی‌ها رخ می‌دهد. (مرشدی زاد، ۱۳۷۷: ۸۰-۷۹) یکی از ویژگی‌های چشم‌گیر درگیری‌های داخلی در جهان معاصر، میزان انگیزه سیاسی شرکت‌کنندگان در آن‌ها جهت تحمیل تقاضاهایشان به سمت آماج سیاسی است (درگیری‌های داخلی در ۱۱۴ کشور طی سال‌های ۶۵-۱۹۶۱ نشان می‌دهد که از مجموع ۵۶ جنگ درون‌کشوری، ۴۹ مورد متوجه سرنگونی یا تعدیل عمیق نظام‌های سیاسی بوده است)؛ و تنها ۷ مورد از آن‌ها جنگ‌های خصوصی بودند. (مرشدی زاد، ۱۳۸۸: ۲۲۰)

۱-۳. نمودار محرومیت صعودی

۲. نظریه فردیت‌زدایی

این رویکرد برای اولین بار توسط زی‌مباردو مطرح شد. بر اساس نظریه فردیت‌زدایی آدم‌ها وقتی که در گروه معترض فرض می‌شوند، فردیت خود را از دست می‌دهند و برآثر آن ممکن است مبادرت به کنش‌های سبعانه و غیرقابل توجیه بنمایند. احساس گمنامی، پخش مسئولیت و ایجاد برانگیختگی شدید از جمله مهم‌ترین عواملی هستند که موجب فروکش کردن مهار شخص می‌شوند و اعضای گروه معترض را برای انجام رفتارهای خشن برمی‌انگیزانند.

روان‌شناسان برای تبیین فرایند پدید آیی کنش‌های بحران‌زای جمعی از نظریه ناکامی - پرخاشگری و نظریه (تیلی) بهره می‌جویند. (بهمن‌یاری و رفعتی اصل، ۱۳۸۷: ۶۳)

۳. نظریه پرخاشگری - ناکامی

بر اساس این نظریه کنش‌های بحران‌زا و آشوب‌طلبانه گروهی از شهروندان و جمعیت‌ها ناشی از عدم دستیابی به اهداف و مقاصد خویش است. این فرضیه نخستین بار توسط دالر و میلر در سال (۱۹۳۰ میلادی/۱۳۰۹ شمسی) مطرح شد. آنان بر این باور بودند که پرخاشگری و خشونت اجتماعی اعتراض‌های دسته‌جمعی همه مردم همواره ناشی از ناکامی است. به عبارت دیگر طبق این فرضیه هنگامی که گروهی از مردم در تحقق خواسته و دستیابی به اهداف و آرزوهای خویش با موانعی روبه‌رو شوند واکنشی نشان می‌دهند که ممکن است موجب آسیب رساندن به دیگران یا اموال عمومی گردند. (همان، ۱۳۸۷: ۶۴)

۴. نظریه ازدحام لوبن

لوبن بر این باور بود که با تجمع اعتراض‌آمیز افراد در یک مکان، ناگهان نوعی ذهن جمعی شکل می‌گیرد که اغلب غیرمنطقی، افراط‌گونه و خشونت‌آمیز است. به اعتقاد لوبن این وضعیت موجب می‌شود تا افراد گردآمده در یک ازدحام اعتراض‌آمیز، به گونه‌ای متفاوت از شرایط عادی و یا به گونه‌ای متفاوت از زمانی که آن‌ها تنها هستند، رفتار کنند. لوبن حتی پا را فراتر از این گذاشته و مدعی شده است که رفتار معترضان، رفتاری بیمارگونه و مانند میکروب از شخصی به شخص دیگر سرایت می‌کند؛ و نیز تأکید نموده اشعاری که معترضان به دنبال رهبران خودسر می‌دهند مانند انتشار سریع میکروب، موجب تشدید بحران‌آفرینی و مخالفت ورزی خشونت‌بار می‌گردد. مفهوم (سرایت جمعی) لوبن، به‌ویژه در مورد گروه‌های شورشی و تجمعات آشوبگرانه موقتی، امروزه جای خود را به مفهوم (هیستری جمعی) داده است.

سیاست‌های امنیتی و خط‌مشی‌های ابلاغی

سیاست‌های امنیتی با توجه به شرایط زمانی ممکن است تغییر نماید و متغیرهای زیاد و مهمی باید همواره مورد توجه فرماندهان در صحنه کنترل اغتشاش قرار گیرد که در اینجا به مواردی اشاره می‌گردد:

نوع رفتار معترضان

که بسته به نوع نمایش و نشان دادن اعتراض خود که می‌تواند از سردادن شعار، تجمع در میداين و حرکت در مسیر خیابان‌ها و تا تعرض به مردم، اماکن عمومی و دولتی و مراکز فروش و مکان‌های مذهبی و حمله به مقدسات را در برگیرد که هر کدام از آن‌ها شیوه خاص خود را می‌طلبد یعنی از روش کنترل نظارتی گرفته تا اقدامات عملیاتی، متفرق نمودن و برخورد رودررو را شامل می‌شود.

۱. اقدام‌های عملیاتی اقناعی در کنترل اغتشاش

با استفاده از اصل به‌کارگیری حداقل خشونت در کنترل ناآرامی‌های اجتماعی به دلیل اینکه نفس خشونت باعث مخدوش شدن مشروعیت یا کار آیی حکومت می‌شود و باعث یک تصویرسازی خشن از دولت‌مردان در ذهن مردم شده و شکاف بی‌اعتمادی بین دولت و جامعه را تشدید می‌نماید پس باید بیشتر تا حد امکان با تکیه بر ابزارهای اقناعی و مذاکره تأکید گردد و باید با شناخت شیوه‌های روان‌شناختی و روانی به تغییر نگرش معترضان تلاش شود برای این منظور با طی کردن کامل فرایند اقناع که آقای جدی آن را شامل ارسال پیام، توجه به پیام، فهمیدن پیام و پذیرش پیام توسط معترضان دانسته‌اند می‌توان به این منظور دست‌یافت.

مطالعات روان‌شناسان اجتماعی مانند میرز هم‌گویای این مطلب است که پلیس و نیروهای امنیتی یک حکومت می‌توانند با بهره‌گیری از سازوکارهای روان‌شناختی و ارتباطی از شیوع و فراگیر شدن یک کنش جمعی اعتراض‌آمیز جلوگیری کنند که در ذیل به پاره‌ای از این روش‌ها اشاره می‌شود:

۱. خلع سلاح روانی: با وانمود کردن ابراز هم‌سویی از طرف حکومت مبنی بر درک خواسته‌های معترضان می‌توان تا حدودی از کنش‌های اعتراض‌آمیز آنان پیشگیری کرد؛

۲. حضور در بین معترضان: حضور نمایندگان حکومت و پلیس به‌ویژه آن‌هایی که از جذابیت فیزیکی، محبوبیت و قدرت کلام بالایی برخوردارند بدون حمل ابزار خشونت که باعث تلطیف هیجانات منفی معترضان گردیده و از سوی دیگر فرصتی برای تحلیل دقیق‌تر بحران با توجه به عکس‌العمل معترضان نیز محسوب می‌گردد و همین‌طور موجب حساسیت‌زدایی نیز می‌شود این مهم، زمانی محقق می‌گردد که نمایندگان حکومتی با کلام یا کنش خود خشم معترضان را دوچندان نکنند؛ بنابراین قبل از فراگیر شدن دامنه اعتراضات این روش‌ها می‌تواند اثربخش باشند اما اگر به یک توده‌ای که دارای روح واحدی هستند تبدیل شود در تأثیرگذاری آن تردید وجود دارد لوبون در مورد روان‌شناسی توده‌ها این‌طور می‌گوید که چشمگیرترین خصوصیتی که توده روانی از خود نشان می‌دهد عبارت است اینکه افراد آن هر که باشند و نحوه زندگی، اشتغالات، منش و هوش آن‌ها هر چه باشد، از آنجا که به توده تبدیل شده‌اند دارای نوعی روح واحد هستند، این روح، حس، فکر و عمل آن‌ها را طوری تغییر می‌دهد که با حس، فکر و عمل هر یک از آن‌ها به‌تنهایی متفاوت است.

بعضی افکار و بعضی رفتارهای فردی فقط در میان توده بروز می‌نماید حال مدیریت در کنترل اغتشاشات باید با عملیات روانی و ارتباطات اقناعی معترضان را قانع سازند که خشونت روش مناسبی برای پیگیری مقاصد آنان نبوده و با روش‌های منطقی و بهنجار می‌توانند آنان را پیگیری نمایند؛ که این روش اقناعی باعث جلوگیری از برخوردهای فیزیکی و پرهزینه شده ولی به‌کارگیری این روش دارای دو محدودیت است یکی کمبود زمان و دیگری مستلزم بودن حداقل منطق و عقلانیت در تصمیم‌گیرنده هدایت‌گر طرف مقابل است تا بتوان از شیوه استفاده نمود. در صورت عدم اثربخشی روش اقناعی ضرورت به‌کارگیری قوه قهریه اجتناب‌ناپذیر می‌نماید. (جدی، ۱۳۸۶)

چگونگی انتخاب روش شروع

شرایطی که در ارزیابی چگونگی روش شروع لازم است مورد بحث و بررسی قرار گیرد

عبارت است از:

- (الف) عکس‌العمل احتمالی اغتشاشگران؛
- (ب) ماهیت تجمع‌کنندگان از نظر وابستگی‌ها به تشکیلات خاص سیاسی و...؛
- (ج) منطقه و محله‌ای که متهمان یا اغتشاشگران باید در آنجا دستگیر گردد؛
- (د) وضعیت و یا سابقه روحی و روانی افراد؛
- (ه) وضعیت سنی و جسمی افراد؛
- (و) نفرات عمل‌کننده خودی و توان و سرعت و ... بنا به سابقه قبلی.

پوشش ظاهری نیروهای عملیاتی

- پوشش ظاهری افراد یک تیم عملیاتی و همچنین سلاح، تجهیزات وسیله نقلیه، حتی رفتار و برخورد و مشخصات مکتوب شناسایی و امثالهم را بر اساس چه موارد تعیین نماییم:
- (الف) وضعیت و جو منطقه‌ای که می‌خواهیم وارد عمل شویم؛
 - (ب) رده تشکیلاتی، سیاسی و شغلی افراد؛
 - (ج) ذهنیت مردم منطقه نسبت به نیروهای انتظامی و امنیتی؛

نوع، روش و ابزار گردآوری تحقیق

این تحقیق با توجه به هدف از نوع کاربردی و روش جمع‌آوری داده‌های آن، توصیفی است که با مراجعه به منابع تخصصی و کتابخانه‌ای و در بررسی تاکتیک‌ها، به روش مصاحبه و پرسشنامه استفاده شده است. این پژوهش به بررسی تاکتیک‌های مقابله با اغتشاشات سال ۸۸ توسط تیپ آل محمد(ص) پرداخته شده است که در این مقاله تنها به یکی از این تاکتیک‌ها تحت عنوان تاکتیک‌های عملیات روانی اشاره شده و همان‌طور که در ذیل آمده ضریب روایی این تاکتیک بالای ۰/۷ و میزان پایایی آن نیز بر اساس ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۲ به دست آمده است.

جامعه و نمونه آماری تحقیق

در این پژوهش تیپ آل محمد(ص) و سپاه حضرت رسول(ص) و رده‌های تحت امر این

تیپ به‌عنوان جامعه آماری در نظر گرفته شده است. جامعه آماری نیز شامل ۳ گردان تکاور و ۱ گردان ارکان ستاد و ۲ گردان از بسیج از ناحیه بهشتی و جماران بودند که جمعاً ۶ گردان به استعداد ۸۰۰ نفر را تشکیل می‌دادند؛ و حجم نمونه بر اساس فرمول کوکران ۲۰۰ نفر بدست آمد.

سنجش روایی پایایی سؤالات پرسشنامه: برای سنجش روایی سؤالات پرسشنامه ابتدا نظر کارشناسان و متخصصان حوزه امنیتی و در مرحله بعد با توجه به ضرایب به‌دست‌آمده سؤالاتی که ضریب روایی آن‌ها کمتر از ۰/۷ بود حذف و بقیه حفظ شد و در نهایت ۳۸ سؤال انتخاب گردید و در بین حجم نمونه توزیع گردید. برای سنجش پایایی سؤالات پرسشنامه تحقیق از روش ضریب آلفای کرونباخ استفاده گردید که پایایی کل مقیاس، ۰/۹۷ به دست آمد.

جدول سنجش پایایی سؤالات پرسشنامه

ردیف	تاکتیک‌ها	تعداد سؤال	ضریب آلفا
۱	عملیات اطلاعاتی	۴	۰/۸۶
۲	جدا و قرق نمودن منطقه و هدایت جمعیت اغتشاش‌گر	۶	۰/۸۷
۳	حفاظت از هدف‌های احتمالی	۷	۰/۸۷
۴	پراکندگی	۴	۰/۸۲
۵	خنثی نمودن تهدیدات ویژه	۵	۰/۸۱
۶	اقدامات تکمیلی	۶	۰/۸۹
۷	اقدامات عملیات روانی	۶	۰/۸۲
۸	جمع کل (مقیاس)	۳۸	۰/۹۷

جدول نتایج بخش توصیفی

کل	اقدامات عملیات روانی	اقدامات تکمیلی	خشی نمودن تهدیدات ویژه	پراکندگی	حفاظت از هدف‌های احتمالی	جداوقرق کردن منطقه	عملیات اطلاعاتی	تاکتیک‌ها
۳,۱۱۶۲	۳,۱۹۸۱	۳,۲۰۴۶	۳,۱۳۱۷	۳,۱۱۳۲	۳,۱۹۱۱	۲,۹۴۱۶	۳,۰۲۰۷	میانگین
۵,۵۱۹۷	۶,۸۳۷۱	۷,۵۹۹۱	۷,۴۳۹۷	۶,۵۰۲۹	۶,۴۳۱۲	۷,۲۱۳۰	۷,۳۲۵۶	انحراف معیار

نتایج بخش استنباطی بررسی سؤال اصلی تحقیق

تاکتیک عملیات روانی تا چه میزان در کنترل اغتشاش توسط تیپ امنیتی آل محمد(ص) در سال ۸۸ اثربخش بوده است؟

نتایج حاصل از آزمون t تک نمونه‌ای جهت بررسی سؤال اصلی تحقیق

نتایج جدول نشان می‌دهد که با توجه به مقدار آماره $t(4,108)$ و سطح معناداری $p < 0,001$ ، نتیجه گرفته می‌شود که میانگین نمونه مورد بررسی (۳,۱۹۸۱) دارای تفاوت معناداری با میانگین فرضی و مورد انتظار جامعه (۳) می‌باشد... لذا می‌توان گفت از دید نمونه مورد بررسی، میزان تأثیر مؤلفه اقدامات عملیات روانی در کنترل اغتشاش توسط تیپ آل محمد(ص) بیشتر از حد متوسط ارزیابی شده است. مقدار درصدی این تأثیر حدود ۵۵ درصد محاسبه شد.

نتایج حاصل از تحلیل‌های آماری نشان داد که میزان تأثیر اقدامات عملیات روانی در کنترل اغتشاشات سال ۸۸ توسط تیپ آل محمد(ص) از مقدار فرضی و قابل انتظار بیشتر از حد متوسط ارزیابی گردید و در عمل نتایج قابل قبول و بهتری از سطح انتظار به دست آمد.

تفاوت میانگین‌ها	سطح معناداری	آماره t	درجه آزادی	انحراف استاندارد	میانگین	تعداد	آمارها / متغیر
۰,۱۹۸۰۹	کمتر از ۰,۰۱ از ۰,۰۱۰,۰۱	۴,۱۰۸	۲۰۰	۰,۶۸۳۷۱	۳,۱۹۸۱	۲۰۱	اقدامات عملیات روانی

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

همان‌طور که نتایج بخش توصیفی و استنباطی تحقیق نشان می‌دهد میزان تأثیر مؤلفه اقدامات عملیات روانی در کنترل اغتشاش بیشتر از حد متوسط ارزیابی شده است که مقدار این تأثیر حدود ۵۵ درصد حاصل شد و نیز مؤید نتیجه فوق، پژوهش‌های صورت گرفته که در ابتدای مقاله و پیشینه تحقیق به آن اشاره نمودیم می‌باشد و اغلب افسران ناجا معتقدند که با استفاده از فنون و تاکتیک‌های عملیات روانی بهتر می‌توان به مهار کنش‌های جمعی اعتراض‌آمیز پرداخت. همچنین هزینه استفاده از فنون و تاکتیک‌های عملیات روانی در مهار کنش‌های اعتراض‌آمیز کمتر از سایر روش‌ها می‌باشد؛ و باز در پژوهشی دیگر با عنوان نقش یگان‌های ویژه پاسداران ناجا در مدیریت بحران‌های شهری سال ۸۸ تهران عملیات انتظامی در اولویت اول و به ترتیب عملیات اطلاعاتی، عملیات روانی و عملیات تعاملی درون‌سازمانی در اولویت‌های بعدی بوده‌اند نکته مهم اینکه در واقع فرایند عملیات روانی در سه مرحله قبل، حین و بعد از اغتشاش با شیوه‌ها و ابزارهای مختلف انجام می‌شود بنابراین این مؤلفه یک مرحله یا یک مقطع نیست بلکه به صورت یک پیوستار باید در نظر گرفته شود که هم بر روی نیروی خودی و هم بر روی حریف صورت می‌پذیرد؛ و حتماً فرمانده و نیروهای کنترل‌کننده بایستی نسبت به اهداف، شیوه‌ها و تاکتیک‌های دو طرف (خودی و حریف) و جمعیت بی‌طرف شناخت لازم را کسب نموده باشند.

پیشنهادها

- ✓ شناخت فرصت‌ها و چالش‌های گریزناپذیر شبکه‌های اجتماعی و نحوه استفاده از این ظرفیت به‌منظور پدافند در مقابل حملات سایبری حریف
- ✓ آگاهی بخشی و بسیج افکار عمومی به‌صورت آنلاین در شبکه‌های اجتماعی به‌منظور حمله به شبکه‌های معاند
- ✓ آسیب‌شناسی و تجزیه و تحلیل اقدامات کنترل اغتشاشات
- ✓ تشکیل اتاق فکر عملیات روانی و تزریق راهکارهای عملیات جنگ روانی به فرماندهان
- ✓ شیوه‌ها و تاکتیک‌های قابل استفاده در شبکه‌سازی اجتماعی به‌منظور کنترل اغتشاشات
- ✓ راه‌اندازی و فعال نمودن برنامه‌سازی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی از طریق صداوسیما و پخش آن از شبکه‌های مختلف

منابع و مآخذ

- احمدی، س. حیدری، آ. (۱۳۹۳)، بررسی تفاوت‌های جنسیتی در احساس ناامنی، پژوهش‌های راهبردی امنیت و نظم اجتماعی، ۳(۷)، ۳۱-۴۴.
- اختیاری، کرم (۱۳۹۱)، «نقش یگان‌های ویژه پاسداران ناجا در مدیریت بحران‌های شهری» فصلنامه مطالعات پلیس ویژه، ش ۶.
- اوپنهایم، آبراهام نفتالی (۱۳۷۵)، طرح پرسشنامه و سنجش نگرش‌ها؛ ترجمه مرضیه کریم نیا؛ چ ۲، مشهد: آستان قدس رضوی، مؤسسه چاپ و انتشارات.
- بهشتی، سید رضا (۱۳۹۳)؛ بررسی عملکرد تیپ آل محمد(ص) با رویکرد فتنه ۸۸؛ دانشگاه جامع امام حسین(ع)، پایان‌نامه کارشناسی ارشد.
- بهمن یاری، امید و رفعتی، سید عزیز (۱۳۸۷)، «نقش یگان‌های ویژه پاسداران ناجا در مدیریت بحران‌های شهری»، فصلنامه مطالعات پلیس ویژه، ش ۶.
- پیام رهبر معظم انقلاب در دهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری ۲۳ خرداد ۱۳۸۸.
- جدی، سید مجید (۱۳۸۶)، توسعه و پدافند داخلی؛ چ ۱، تهران: مرکز برنامه‌ریزی و تألیف کتاب‌های درسی، ص (۶۸ الی ۱۰۵).
- حسینی، سید حسین (۱۳۸۵)، «بحران چیست و چگونه تعریف می‌شود»، فصلنامه امنیت؛ س ۵، ش ۱ و ۲.
- خامنه‌ای، سید علی (۱۳۷۸)، سخنرانی، ۸ مرداد ۱۳۷۸.
- ساوه درودی، مصطفی (۱۳۹۰)؛ مدیریت بحران‌های امنیتی؛ چ اول، تهران: ارتش جمهوری اسلامی ایران: پژوهشکده مطالعات کاربردی فارابی.
- سبحانی فر، محمدجواد و عباس مهری و تقی گرمابدری (۱۳۷۴)، طرح‌ریزی و هدایت عملیات کنترل اغتشاشات و ناآرامی‌ها؛ چ ۲، تهران: دافوس.
- سبحانی فر، محمدجواد و عباس مهری و تقی گرمابدری (۱۳۷۴)، عملیات کنترل اغتشاشات؛ چ ۱، تهران: دافوس.
- سرایی، حسن (۱۳۹۰)، مقدمه‌ای بر نمونه‌گیری در تحقیق، چ ۷، تهران: انتشارات سمت مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها.
- شعبانی، ناصر (۱۳۸۵)؛ توسعه و پدافند داخلی با رویکرد انتظامی؛ چ اول، تهران: دانشگاه علوم انتظامی، معاونت آموزش.
- فصلنامه علمی - تخصصی عملیات روانی؛ سال ششم، شماره ۲۴ (زمستان ۱۳۸۸).
- کرمی، روح‌الله (۱۳۸۸)، «عملیات روانی غرب در انتخابات دهم ریاست جمهوری ایران» فصلنامه علمی - تخصصی، سال ۶، شماره ۲۲.

- گر، تدرابرت (۱۳۸۸)؛ چرا انسان‌ها شورش می‌کنند؛ چ سوم، تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی.
- مصاحبه با فرمانده سابق تیپ امنیتی آل محمد(ص) و فرمانده فعلی.
- مؤسسه ساحل اندیشه تهران (۱۳۸۹)؛ روزشمار کودتای سبز؛ چ اول، تهران: (سات).

